

NÉV _____

NEPTUNKÓD _____

Bevezetés az algebra 2

2. vizsga – elmélet – elmélet

2017-06-07

A tesztkérdésekre 20, a definíciók, tételek precíz megfogalmazására 10, a bizonyítások tömör, világos, korrekt leírására 10 pont kapható. A válaszokat írjuk a kérdéshez tartozó üres dobozba! Kidolgozási idő 60 perc. Segéd-eszköz nem használható!

1. Mindegyik állításról állapítsuk meg, hogy igaz vagy hamis (I|H)! (6 pont)

a) Egy mátrix minimálpolinomja pontosan akkor egyezik meg a karakterisztikus polinomjával (vagy annak -1 -szeresével), ha Jordan-normálalakjában minden sajátértékhez egyetlen Jordan-blokk tartozik! I

b) A vektorterek izomorfiája ekvivalenciareláció. I

c) Egyetlen zérusmátrixtól különböző nilpotens mátrix sem diagonalizálható! I

d) Egy pozitív szemidefinit mátrixnak van olyan ortogonális diagonalizálásból származó sajátfelbontása, mely megegyezik szinguláris felbontásával. I

e) Minden valós n -edfokú p polinomhoz van olyan valós $n \times n$ -es mátrix, melynek p a minimálpolinomja. H

f) Minden valós mátrix ortogonálisan hasonló egy olyan valós mátrixhoz, melyben a szubdiagonális (azaz közvetlenül a főátló alatti) elemek alatt minden elem 0. I

2. Melyik altér az alábbiak közül az $\mathbf{R}$ feletti polinomok $\mathbf{R}[x]$ vektorterében? (a) azok az $\mathbf{R}[x]$ -beli polinomok, amelyeknek a -1 gyöke, (b) a páros fokú $\mathbf{R}[x]$ -beli polinomok, (c) a legfeljebb n -edfokú valós együtthatós polinomok, (d) amelyek integrálja a $[0, 1]$ intervallumon 0. (2 pont)

(a) igen, (b) nem, (c) igen, (d) igen.

3. Mi egy $\mathbf{A} \in \mathbb{C}^{m \times n}$ mátrix nullterének (komplex) merőleges kiegészítője? (2 pont)

$\mathcal{O}(\mathbf{A}^H)$ vagy $\mathcal{S}(\bar{\mathbf{A}})$.

4. Milyen feltételek mellett konvergens a $\lim_{n \rightarrow \infty} \mathbf{A}^n$ sorozat?

$\rho(\mathbf{A}) < 1$ vagy $\rho(\mathbf{A}) = 1$ és a spektrálkörön $\lambda = 1$ az egyetlen sajátérték, és a $\lambda = 1$ algebrai és geometriai multiplicitása azonos.

5. Mit tudunk egy mátrix főminorairól, ha a mátrix negatív definit?

Előjelei rendre $- + - + \dots$

6. Legyen $\mathbb{F}$ egy test. Melyek az $\mathbb{F} \rightarrow \mathbb{F}$ lineáris leképezések?

Az $x \mapsto cx$ leképezések, ahol $c \in \mathbb{F}$ konstans.

7. Adjuk meg, hogy a táblázat bal oszlopában kvadratikus alakokra megadott tulajdonság mely zérustól különböző bilineáris függvény esetén teljesül. (2 pont)

kv. alak tulajdonság	bilin fv. tul
1: azonosan nulla	A: ferdén Hermite
2: valós értékű	B: Hermite
3: képzetes	C: valós ferdén szimmetrikus

1C, 2B, 3A (az 1C mellett a 2C is említhető, mert a 0 valós is)

8. Az alábbi táblázat bal felében mátrixtulajdonságok, jobb oldalán hasonlóságok típusai és a diagonális elemek tulajdonságaiból álló (esetleg hiányos) párok listáját találjuk. Minden sorszámozott mátrixtulajdonsághoz keressük meg a neki legjobban megfelelő hasonlóság-diagonális párt. (2 pont)

mátrix	hasonlóság	diagonálisok
1: valós szimmetrikus	A: unitér	egységnyi absz.ért.
2: önadjungált	B: unitér	
3: komplex normális	C: ortogonális	1×1 -, 2×2 -es blokk
4: valós normális	D: ortogonális	
5: unitér	E: unitér	valós

1D, 2E, 3B, 4C, 5A

9. Mit értünk mátrixnormán?

(2 pont)

10. Mit értünk egy sajátérték algebrai és geometriai multiplicitásán?

(2 pont)

11. Mondjuk ki a spektrálfelbontásra vonatkozó tételt!

(3 pont)

12. Soroljuk fel a pozitív definittség mátrixfelbontásos ekvivalenseit!

(3 pont)

13. Mondjuk ki és bizonyítsuk be a Sylvester-féle tehetetlenségi tételt!

(5 pont)

14. Bizonyítsuk be, hogy önadjungált mátrix minden sajátértéke valós!

(5 pont)